

Saaremaa Vallavalitsus
vald@saaremaavald.ee

Teie 26.02.2021 nr 8-5/1184-1

Meie 29.03.2021 nr 6-5/21/4280-2

**Seisukoht Laugu küla Angervaksa
detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise
hindamise algatamise vajalikkuse kohta**

Esitasite¹ Keskkonnaametile lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg-st 6 ja planeerimisseaduse § 142 lg-st 2 seisukoha võtmiseks ja ettepanekute tegemiseks Laugu küla Angervaksa detailplaneeringu algatamise ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamata jätmise otsuse eelnõu².

Detailplaneeringu ala hõlmab Saaremaa vallas Laugu külas Angervaksa katastriüksust (katastriüksuse tunnus 40301:003:0444, pindala 11 770 m², sihtotstarve elamumaa 100%). Detailplaneeringu eesmärgiks on ehitusõiguse ja arhitektuursete tingimuste määramine elamu ja abihoonete rajamiseks, selleks ranna ehituskeeluvööndi vähendamise ettepaneku tegemine, liikluskorralduse põhimõtete määramine, tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukoha määramine, hoonestuse ja haljastuse põhimõtete ja ulatuse määramine, keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks, seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kitsenduste ja servituutide ulatuse määramine. Detailplaneeringu alal puuduvad kaitstavad loodusobjektid looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 4 tähenduses.

Keskkonnaamet esitab saadetud materjalide kohta järgnevad märkused:

1. KSH eelhindangus on käsitlemata mõjud Väinamere hoiualale ja vastavatele Natura 2000 aladele. On leitud, et kuna nimetatud alad planeeringualale ei jää ja arvestades tegevuse mahtusid, mõju puudub. Seisukoht on võetud vaid väikeluige talvitusala osas, kuid mitte teiste linnuala kaitse-eesmärkideks olevatele liikidele. Hinnang merealal asuvale kaitstavale kooslusele veetalused liivmadalad (1150) puudub (vastavad kaardikihid on kättesaadavad Keskkonnaregistris).

Keskkonnaamet märgib, et negatiivset mõju ei välista see, et tegevus ei toimu hoiualal või Natura 2000 aladel. Tegevusega võib kaasneda negatiivseid mõjusid, mis kanduvad väljapoole planeeringuala ja võivad nimetatud alasid negatiivselt mõjutada. Näiteks ranna-ala aktiivsem kasutamine, müra jmt. Samas nõustub Keskkonnaamet, et negatiivsete mõjude tekkimine on ebatõenäoline. Praegu ei ole teada, et kavandataks tegevusi merealal (nt paadisilla rajamine) või mereala kasutamine oluliselt tõuseks (nt ujumine, kalastamine). Kindlasti inimõju piirkonnas suureneb, kui eeldatavalt ei mõjuta see nimetatud kaitstavate alade soodsa seisundi saavutamist.

KSH eelhindangus tuleb selgitada, kas Väinamere hoiuala ja vastavad Natura 2000 alad jäävad kavandatava tegevuse mõjualale (muu hulgas ei ole eelhindangus täpsustatud kavandatud tegevuste mõjuala ulatust), ning jõuda põhjendatud järeldusele, kas ebasoodne mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele on välistatud.

¹ Dokument on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.02.2021 numbriga 6-5/21/4280

² Kirjale olid lisatud detailplaneeringu lähteseisukohtade eelnõu, KSH eelhindang ning detailplaneeringu algatamise taotluse materjalid

2. Otsuse eelnõu kohaselt on alal olemasolev inimõju, see on ajalooliselt olnud hoonestatud. Keskkonnaamet nõustub selle väitega osaliselt (maaüksusel on asunud telliste tootmisega seotud hooned ja rajatised), kuid arvestada tuleb, et ebaseaduslikud hooned on alale rajatud Maa-ameti ajalooliste ortofotode alusel vahemikus 2015-2017. a. Enne seda on maaüksus olnud valdavalt loodusliku ilmega. Ebaseaduslikku hoonestust ei saa käsitleda olemasoleva inimõjuna. Ranna ehituskeeluvööndi vähendamise protsessis arvestab Keskkonnaamet enne ebaseaduslike hoonestuse rajamist alal olnud looduslike tingimustega.
3. Otsuse eelnõus on öeldud, et *kuna üldplaneeringus ei ole alale juhtotstarvet määratud ning lähipiirkonnas on valdavalt elamutega hoonestatud või maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksused. Seega sobitub planeeritav elamu piirkonda*. Keskkonnaamet soovib kasutada selles lauses teistsugust sõnastust, sest muidu võib jääda mulje, et elamuhoonestuse rajamine Angervaksa katastriüksusel on kooskõlas piirkonnas oleva asustustriga. See aga ei vasta tõele, sest maanteest merepoole pole kõnealuses piirkonnas (ranna ehituskeeluvööndis) Maa-ameti ajalooliste kaartide alusel elamuhoonestust kunagi rajatud. Teest merepoole olid küla karjamaad, küla hoonestus asus sisemaal.
4. Detailplaneeringus on hoonestus kavandatud üleujutusala. On tõenäoline, et suuremate tormidega võib inimese vara saada kahjustatud. See risk peab olema maandatud, detailplaneeringus tuleb üleujutusrisiki ja võimalikke kahjusid käsitleda. Keskkonnaamet arvestab seda ka ranna ehituskeeluvööndi vähendamise etapis.
5. KSH eelhinnangus on puudulikult käsitletud kanalisatsiooni teemat. Ptk-s 4.1. *Mõju põhja- ja pinnaveele* on mainitud, et kinnistul asub olemasolev puurkaev ning reoveesüsteem, millede vahel eeldatavasti puudub nõuetekohane vahemaa, mis aitaks vältida kaevuvee seisundi halvenemist, ning seega tuleb reoveekäitluslahendused edaspidi viia nõuetekohaseks. Samas ei selgu, milline on kavandatav lahendus ja selle eeldatav mõju.

Detailplaneeringu taotluse materjalides esitatud eskiisil ja selle joonisel ei ole kirjeldatud kanalisatsiooni põhimõtteliste tehnilist lahendust ning süsteemide ja nendega kaasnevate kitsenduste võimalikku ruumilist paiknemist. Juhime tähelepanu, et joonisel esitatud LKS § 35 kohased piiranguvööndid on näidatud valesti.

Lisaks juhime tähelepanu, et keskkonnaministri 31.07.2019 määruse 31 "Kanaliseerimise, ehitamise ja kasutamise nõuded ning kanalisatsiooniehitise kuja täpsustatud ulatus" § 3 p 3 kohaselt tuleb reoveepuhasti asukohaks tuleb valida ala, mida ei ohusta üleujutused.
6. KSH algamata jätmise otsus peab sisaldama KeHJS § 35 lg-s 5 nimetatud informatsiooni. Käesoleval juhul on nimetatud strateegilise planeerimisdokumendi koostaja nimi ja kontaktandmed ning strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise ja KSH algamata jätmise otsusega tutvumise aeg ja koht.

Keskkonnaamet annab KSH algamata jätmise kohta seisukoha Keskkonnaameti pädevusse jäävas osas. Vaatamata puudustele KSH eelhinnangus on Keskkonnaamet seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt KeHJS § 2² mõistes olulist keskkonnamõju looduskeskkonnale ning seetõttu ei ole KSH algamata jätmise eeldatavalt vajalik. Peame siiski vajalikuks, et KSH eelhinnangut ja otsuse eelnõud täiendatakse arvestades Keskkonnaameti märkuseid ning esitatud infoga arvestatakse detailplaneeringu koostamisel. Ranna ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkuse saab välja selgitada edaspidise menetluse käigus, käesolevalt Keskkonnaamet selles osas seisukohta ei esita.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Kadri Tamm 5300 2210 (keskkonnakorraldus), kadri.tamm@keskkonnaamet.ee
Allar Liiv 5770 2448 (loodukaitse), allar.liiv@keskkonnaamet.ee
Melika Paljak 528 5392 (vesi), melika.paljak@keskkonnaamet.ee